

СТАНОВИЩЕ

**От проф.-акад. Милчо Василев Василев
относно дисертационния труд на Милко Душков Няголов
на тема: „Гайдарското изпълнителско изкуство във
Варненско и Шуменско”**

Съгласих се да бъде научен ръководител на докторанта Милко Няголов поради три основни причини:

- 1/ Следя отблизо професионалното му развитие още от детска възраст, когато започна да свири на гайда в ДМШ в гр. Нови Пазар, до днешния ден на неговото професионално развитие и днешната публична защита;
- 2/ Внимателно следях как Милко Няголов усвоява гайдарското изпълнителско изкуство особено в периода на неговото следване в АМТИИ и най-вече, като солист на щатния народен оркестър към Академията;
- 3/ През целия този период го наблюдавах внимателно как непрекъснато той обогатява своите професионални умения не само като отличен гайдар, но и като млад научен работник, поглъщайки все повече и повече знания, не само за гайдарското изкуство, но и за целия български инструментален фолклор по отношение на неговото състояние и развитие.

И ето го резултата днес – една отлична задълбочена научно-теоретична разработка, един завършен дисертационен труд, достоен за защита и получаването на научната и образователна степен „доктор”.

Темата „ Гайдарското изпълнителско изкуство във Варненско и Шуменско” се оформи след едно дълго теренно проучване от страна на докторанта, което първоначално не се ограничаваше само за тези два региона, но и за цяла Североизточна България. Така авторът Милко Няголов с течение на времето събра един огромен теоретикопрактичен материал, който по своя обем се оказва огромен, достоен и за защита на един „голям доктор”.

Аз като негов научен ръководител реших че в този вид, в който днес докторанта защитава своя труд е достатъчен за да докаже своите съждения и научни заключения.

Структурно трудът на М. Няголов на тема: „Гайдарското изпълнителско изкуство във Варненско и Шуменско” е изграден правилно – присъстват необходимите увод, 4 глави, заключение, богата библиография.

Още в увода авторът ни въвежда в същността на дисертационния труд – обекта на изследването, предмета, както основната цел и задачите на тази основна цел.

В първа глава М. Няголов развива една богата географо-историческа картина на тези два региона, което е плод не само на неговите познания, но тя е резултат и на изследванията, извършени на терен. Особено ценна е информацията, която М. Няголов прави за историята и историческото им развитие.

Втората глава е свързана най-вече със специфичните особености на тези региони по отношение на инструментално фолклорна музика – инструменти, инструменталисти, както и условията при които всичко това традиционно се използва.

Авторът отделя и специално внимание за появата и развитието на камерното инструментално музициране – от еднородни музикални камерни състави до употребата на различните инструменти от техния състав.

Особена научна стойност представлява идеята на докторанта за разделянето на тези два региона на 4 „гайдарски кръгове”, като прави задълбочен анализ на специфичните особености на всеки един от тях.

Цялата втора глава е обогатена със снимков материал, който допълва всяко едно съждение на автора.

Третата глава със заглавие „Начин на свирене и Гайдарската музика, изпълнявана в региона” представлява една задълбочена научна разработка за практическото използване на гайдата от страна на свирачите от Варненско и Шуменско. Стъпвайки на здрава теоретична основа, използвайки много научни трудове на наши етномузиколози, М. Няголов прави своите изводи давайки ни една ясна представа за начините на свирене на гайда. Анализирайки многобройните нотни примери включени в тази глава, той разкрива най-характерните орнаменти и мелодични особености на тези региони.

Този вид анализ се задълбочава и разгръща своята научна стойност в 4-тата глава на труда.

Разглеждайки различните видове орнаменти М. Няголов дава своите точни практични указания за тяхната употреба, която е крайно необходима особено за начинаещите гайдари. В този ред на мисли, тази глава би могла да бъде много полезно учебно пособие за изпълнителите на този инструмент.

Тук с пълна сила се разгръщат задълбочените познания на автора по отношение цялостната гайдарска технология. Графиките и снимковия материал детайлно дават яснота за всеки един проблем свързан с тази проблематика.

Специално внимание докторантът обръща на техническия похват „кърма” – от къде произлиза самата дума, до подробното обяснение за технологията при употребата му – защото, както се казва, ако кавалджия не владее регистър „каба” не би бил пълноценен изпълнител така и гайдар, не владеещ похвата „кърма.” също може да се смята за непълноценен изпълнител.

Бих могъл още много да пиша за научните стойности на дисертационния труд на Милко Няголов, но оставам това на рецензентите.

В заключението на изследването ясно е посочен научния му принос и неговите достойнства.

Считам, че дисертационния труд на Милко Душков Няголов на тема „Гайдарското изпълнителско изкуство във Варненско и Шуменско” отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, има приносен характер и като негов научен ръководител апелирам пред членовете на научно жури да присъди на автора ОНС „доктор”.

Проф.-акад. Милчо Василев
Научен ръководител

28.06.2018 г.